

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE ITALIJE O KREDITU ZA REALIZACIJU PROGRAMA „KREDIT ZA POMOĆ MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA PREKO DOMAĆEG BANKARSKOG SEKTORA I PODRŠKU LOKALNOM RAZVOJU KROZ JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA”

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Republike Italije o kreditu za realizaciju Programa „Kredit za pomoć malim i srednjim preduzećima preko domaćeg bankarskog sektora i podršku lokalnom razvoju kroz javna komunalna preduzeća”, potpisan 23. jula 2009. godine u Beogradu.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Republike Italije o kreditu za realizaciju Programa „Kredit za pomoć malim i srednjim preduzećima preko domaćeg bankarskog sektora i podršku lokalnom razvoju kroz javna komunalna preduzeća”, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

AGREEMENT

BETWEEN

THE REPUBLIC OF SERBIA

AND

THE ITALIAN REPUBLIC

on Loan Concerning the implementation of the Programme

“CREDIT FACILITY TO SUPPORT SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES THROUGH LOCAL BANKING SYSTEM AND TO SUSTAIN THE LOCAL DEVELOPMENT THROUGH LOCAL PUBLIC UTILITIES”

The Italian Republic and the Republic of Serbia, (hereinafter: the Parties), have decided to enter into this agreement (hereinafter: the AGREEMENT)

WHEREAS

1. The Ministry of International Economic Relations of the Republic of Serbia, with a letter dated June 13th 2006 to the Italian Embassy in Belgrade, has requested a second loan for the strengthening of Small and Medium Enterprises after the successful implementation of the first one. In the same letter it was expressed the interest to expand the scope of the new loan to new sectors and activities such as agriculture, tourism and local infrastructures.

2. The AGREEMENT was made on the base of the “Programme Document”, which identifies and describes the activities to support the implementation of the project, linking the local banking system with private Small and Medium Enterprises, and to sustain the amelioration of the local services supplied by the Local Public Utilities.

3. On February 28th 2008 the Steering Committee of the General Directorate for Development Co-operation of the Ministry of Foreign Affairs of Italy, approved a soft loan of € **30.000.000,00**, and a grant of € **707.332,00**, for the purposes described in this AGREEMENT.

DEFINITIONS

The words and acronyms mentioned below in the text have the following meaning:

<i>ACKNOWLEDGEMENT OF INDEBTEDNESS</i>	The statement, referred to under Article 8, by means of which the Borrower undertakes, in favour of Artigiancassa, to reimburse the capital plus interest altogether due with respect to the Soft Loan;
<i>AGENT</i>	The National Bank of Serbia, appointed by the Borrower to sign the Financial Agreement with Artigiancassa;
<i>AGREEMENT</i>	The present agreement, the preamble and the annexes hereto forming an integral part thereof;
<i>ARTIGIANCASSA</i>	The Italian Financial Institution appointed by the Government of Italy to sign the Financial Agreement with the Republic of Serbia and the National Bank of Serbia and to disburse the fund;
<i>AUDITED FINANCIAL REPORT</i>	The financial report, issued by the Auditing Company;
<i>AUDITING COMPANY</i>	The local branch of an International auditing company entrusted by the Ministry of Finance of the Republic of Serbia and the National Bank of Serbia to audit the administrative documents and the financial statements related to each financial transaction inserted in the Credit Line Facility (projects of the Small and Medium Enterprises and Local Public Utilities financed by the Local Banks);
<i>BORROWER</i>	The Republic of Serbia;
<i>CLSC</i>	Credit Line Steering Committee, the joint Serbian – Italian body established to supervise and direct the Programme;
<i>CREDIT LINE FACILITY - CLF</i>	Facility of € 30.000.000,00 made available to finance Small and Medium Enterprises and Local Public Utilities through Local Banks under this loan;
<i>EU</i>	European Union;
<i>FINANCIAL AGREEMENT</i>	Agreement between Artigiancassa, Italian Financial Institution, acting as the Lender's Agent and the Borrower and its Agent, with a purpose of implementation of this Agreement;

<i>GRACE PERIOD</i>	The period, lasting 6 years, beginning on the date on which the first instalment of the Soft Loan is credited on the Account;
<i>GRANT</i>	The amount granted by the Italian Government to the Republic of Serbia for Technical Assistance activities;
<i>ITALIAN EMBASSY</i>	The Embassy of the Republic of Italy in Belgrade;
<i>ITALIAN COMPETENT AUTHORITIES</i>	The Ministry of the Economy and Finance, and/or the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Italy and/or any other competent entity of the Government of the Republic of Italy, nominated for the purpose of this Agreement;
<i>LBs</i>	Local Banks operating in the Republic of Serbia;
<i>LENDER</i>	The Government of the Republic of Italy;
<i>LOAN</i>	The Soft Loan granted by the Italian Government to the Republic of Serbia;
<i>LPUs</i>	Local Public Utilities;
<i>MAE-DGCS</i>	The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Italy – Directorate General for Development Cooperation;
<i>MOF</i>	The Ministry of Finance of the Republic of Serbia;
<i>ON-LENDING AGREEMENT WITH THE LOCAL BANKS</i>	The Agreement between the Agent and the selected Local Banks providing the legal framework for the management of the Credit Line in accordance with this Agreement for the implementation of the Programme;
<i>PARTIES</i>	The Government of the Republic of Italy and the Republic of Serbia;
<i>PROGRAMME</i>	The programme denominated “ <i>Credit Facility to Support Small and Medium Enterprises through Local Banking System and to sustain the local development through Local Public Utilities</i> ” object of this agreement ;
<i>SMEs</i>	Small and Medium Enterprises as defined under the regulations and rules of the European Union;
<i>SOFT LOAN</i>	The fund that Artigiancassa, in compliance with the authorization issued by the Ministry of Economy and Finance and upon the proposal of the Ministry of the Foreign Affairs of the Republic of Italy, will grant on the terms and the conditions provided for in the Article 2 and in Article 3 of this Agreement;
<i>SPECIAL ACCOUNT</i>	The account opened by the Borrower with National Bank of Serbia, where the installment of the Soft Loan will be credited by Artigiancassa in favor of the Borrower. Such a Special Account has been already set up for the implementation of the Programme denominated “ <i>Credit Facility to Support Small and Medium Enterprises through Local Banking System and to sustain the local development through Local Public Utilities</i> ” through the Local Banking System;
<i>SUB-LENDING AGREEMENTS</i>	Agreements between the Local Banks and selected Small and Medium Enterprises (Sub-Loans) and LPUs;

<i>SUPPLY CONTRACT(S)</i>	The commercial contract(s) relating to the supply of goods and/or services produced by Italian exporters to the Small and Medium Enterprises or to the Local Public Utilities, connected to the realization of the Programme;
<i>TA</i>	The Technical Assistance to Small and Medium Enterprises and Local Public Utilities for the utilisation and promotion of the credit;
<i>UTC</i>	Central Technical Unit of Directorate General for Cooperation and Development, of Italian Ministry of Foreign Affairs;
<i>UTL</i>	Local Technical Unit of Italian Embassy in Belgrade (Italian Co-operation Office).

SECTION I:

BASIC PROVISIONS

ARTICLE 1

Objectives and Purpose of the Agreement

1.1 General aim of the Agreement is to regulate the responsibilities of the Parties for the implementation of the Programme (*Credit Facility to Support Small and Medium Enterprises through Local Banking System and to sustain the local development through Local Public Utilities*). The Programme aims to contribute to the economic growth of Serbia through the promotion of private sector development and to widen trade relations with the European Union, as well as to ameliorate the local basic services supplied by the LPUs.

1.2 The Programme Purpose, within the above overall objective, is to continuing in the strengthening of SMEs through increase in the accessibility of medium-term and long-term Credit Lines, offered by the LBs, as well as to contribute to the competitiveness of SMEs on domestic and foreign markets and to facilitate the acquisition of goods, equipment and plants to be utilized by the Serbian LPUs for provision of basic services to the local communities.

1.3 The Programme aims to achieve the following results: (a) to encourage economic growth of private sector and reinforce SMEs by allowing them easier access to the credit funds provided by LBs, and (b) to ameliorate the basic services of some Municipalities allowing the LPUs to use the CLF for the supplying of goods, equipment and plants.

Article 2

Implementation of the Agreement

2.1 This Agreement governs relations between the Parties pertaining to the above noted credit, their mutual rights and obligations, amount, conditions, methods and scope of Credit Line funds utilization, disbursement and method of disbursement, on-lending agreement, revolving fund, competent authorities and entities participating in program implementation, auditing, monitoring, affirmative and negative covenants, impediments and *force majeure*, events and consequences of default, amendments, controversies, resolution of the Agreement, entry into force and duration, notices and language.

SECTION II:

CONTRACTUAL PARTIES AND SUBJECTS INVOLVED IN THE IMPLEMENTATION OF THE PROGRAMME AND THEIR RIGHTS AND RESPONSIBILITIES

Article 3

The Italian Republic

3.1 The Italian Republic (hereinafter: the Lender) represented by the Ministry of Foreign Affairs of Italy – General Directorate for Development Cooperation (MAE-DGCS), commits itself to finance the Programme through a Soft Loan of € 30.000.000,00 to be utilised for a Credit Line facility in favour of the Republic of Serbia.

3.2 The MAE/DGCS will establish a Grant fund, directly managed, of € 707.332,00, for the TA and monitoring activities.

3.3 The Lender's Minister of Finance and Economy will act on proposal submitted by the Ministry of Foreign Affairs of the Italian Republic and adopt the Decree authorizing Artigiancassa to sign the Financial Agreement which will be used as a base for approval and transfer of credit funds to the Borrower in the amount of € 30.000.000,00 complying with the terms stipulated in the provisions of Financial Agreement.

Article 4

The Republic of Serbia

4.1 The Republic of Serbia (hereinafter: the Borrower) will reimburse the Soft Loan Funds in the amount of € 30.000.000,00 pursuant to Article 6 of this Agreement, and will guarantee the appropriate use of it.

4.2 The Government of the Republic of Serbia will appoint its competent ministry and National Bank of Serbia to sign the Financial Agreement with Artigiancassa and for further implementation of this Agreement.

4.3 The Borrower's Ministry of Finance will open the special account with National Bank of Serbia for depositing the funds administered through the Credit Line.

4.4 The Borrower's Ministry of Finance will instruct National Bank of Serbia on repayment schedule of principal and interest undertaken by the Borrower, in accordance with the provisions of Financial Agreement signed by Artigiancassa, Borrower and National Bank of Serbia.

4.5 The Borrower will appoint National Bank of Serbia to make contracts with selected LBs, administering the Credit Line totalling € 30.000.000,00, designated for project funding of Serbia, in compliance with Article 11 of this Agreement.

4.6 The Ministry of Finance of the Republic of Serbia will open revolving fund account with National Bank of Serbia for the purpose provided by Article 12 of this Agreement.

4.7 Upon signature of this Agreement, the Borrower will authorize its Ministry of Finance, in cooperation with National Bank of Serbia, to appoint and retain for a certain period of time, determined by the parties to the Agreement, independent Auditor (local branch of an internationally recognized auditing company), to audit financial statements and administrative documents and procedures pertaining to the implementation of the Programme.

4.8 The Borrower will either provide for tax exemptions or payment of the value-added taxes and other taxes applicable in the country, resulting from the contracts made on its behalf by the Ministry of Finance of the Republic of Serbia.

4.9 The Borrower will ensure, through its Ministry of Finance, that all public entities of the Republic of Serbia participating in the Program assist with monitoring and supervising activities, disclose to the Ministry of Foreign Affairs of Italy - General Directorate for Development Cooperation (MAE-DGCS) their documents, and allow access to the information relating to their business conduct if that is required for Program implementation.

Article 5

The National Bank of Serbia

5.1 The National Bank of Serbia (hereinafter: the Agent) will co-sign Financial Agreement with Artigiancassa, acting as an Agent to the Borrower.

5.2 The Agent will be authorized, in accordance with the Financial Agreement to make contracts with selected LBs administering € 30.000.000,00 Credit Line designated for project funding of various SMEs and LPUs in the Republic of Serbia, for the supplying of goods, equipment and plants, in compliance with Article 11 of this Agreement.

5.3 The Agent will open separate subordinate accounts for every LB participating in Credit Line administration.

5.4 The Agent will follow instructions of the Ministry of Finance of the Republic of Serbia regarding repayment schedule of principal and interest, payable on behalf of the Borrower, in accordance with provisions of Financial Agreement.

5.5 The Agent participates in selection of the Auditing Company.

SECTION III:

CREDIT LINE

Article 6

The Amount of the Credit Line Fund

The Italian Government agrees to authorize, under the provision of Italian Law n° 49 of 26th of February, 1987, Artigiancassa to grant a soft loan to approve and allocate Soft Loan funds to the Borrower upon signing of Financial Agreement, while the Borrower accepts Credit Line in the amount of € 30.000.000,00, for the purpose of implementing the Programme defined by Article 1.1 of this Agreement.

Article 7

Terms and Conditions of the Loan

7.1 The amount of this soft loan, totalling € 30.000.000,00 is to be utilized with a concessionality ratio of 40%.

The terms and conditions reflecting such a ratio are:

- Duration: [13 years]
- of which Grace Period: [6 years]
- Repayment: [7 years]
- Interest rate: [0,35%]

The final terms and conditions will be fixed at the moment of the signature of the Financial Agreement .

Article 8

Methods and scope of Credit Line funds utilization

8.1 The Credit Line up to an amount of € 30.000.000,00 will be used to finance Serbian SMEs and LPUs Projects through a selected group of LBs.

8.2 The Credit Line Facility shall finance the purchasing of equipment, technology, and relevant technical assistance, maintenance, spare parts, industrial licence.

8.3 Up to 70% of each Supply Contract financed by Credit Line Facility shall be used to finance the purchase of goods and services from Italy. However, the Credit Line can be used to cover local costs and/or working capital, up to a maximum of 30% of each supply contract, in relation to the requirement of the investment projects. Local costs can be established with Italian suppliers or can be related to contracts established with suppliers or Construction Company from Serbia.

8.4 Supply Contracts financed through the Credit Line shall be denominated in Euro. Each Supply Contract if signed by a Serbian SME shall not exceed the amount of € 1.000.000,00 and shall not be lower than € 50.000,00 and, if signed by a Serbian LPU, shall not exceed the amount of € 2.000.000,00 and shall not be lower than € 150.000,00.

8.5 The Soft Credit Line cannot be used to finance:

- Local taxes, custom duties, VAT;
- Trading, leasing, insurance companies and financial enterprises;
- Investments in leisure activities, gambling, residential real estates;
- Investments in armaments and ammunition industry, tobacco and tobacco products, high spirits production and processing and products prohibited for import to or exports from the relevant Countries, by applicable law or international agreements or treaties.

Article 9

Disbursement of the Credit Line Facility

Disbursement of the funds will be executed upon signing and entry into force of the Financial Agreement, in compliance with the provisions of above mentioned Agreement.

Article 10

Method of Disbursement

10.1 The Credit Line shall be disbursed in two *tranches* by crediting a Special Account in the National Bank of Serbia.

10.2 The two *tranches* will be disbursed according to the following procedure:

a) After the entry into force of the Financial Agreement, the Borrower will, through the MOF submit request to Artigiancassa for the disbursement of the first *tranche* of € 15.000.000,00, in the above mentioned Special Account.

b) A second *tranche* of € 15.000.000,00 shall be disbursed to the Borrower after:

➤ The receipt of the first *tranche* Audited Financial Report. Such a Report, shall cover disbursements for at least 2/3 of the amount of the first *tranche* (€ 10.000.000,00). Only for the LPUs contracts, such a Report shall be completed with a

procurement report issued by the Borrower's competent authority showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per Article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the “no objection” of such Audited Financial Report.

➤ Within 24 months from the disbursement of the second *tranche*, the Auditing Company shall produce a second Audited Financial Report. Such Report shall cover all the committed and disbursed amount related to the second *tranche* as well as the complete disbursements related to the first *tranche* not covered by the previous Report. Only for the LPUs contracts, such a Report shall be completed with a procurement report issued by the Borrower's competent authority showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the “no objection” of such Audited Financial Report.

10.3 The Borrower irrevocably undertakes the reimbursement to Artigiancassa of the amounts not approved by MAE – DGCS and by Artigiancassa. In case the amount of the Credit Line shall be not completely utilized at the end of 24 months from the disbursement of the second *tranche*, the Parties can agree to extend the period of disbursement, in order to allow the disbursement of the contracts already allocated, and, if the case, the new allocations. Such period cannot exceed the grace period of the Credit Line. In case of extension of the period of disbursement, the Audit Company shall successively confirm the complete disbursement of the Credit Line, issuing a Final Audited Financial Report.

Article 11

On-lending Agreements

11.1 Terms and conditions of the On-Lending Agreements between the National Bank of Serbia and the selected LBs and the Sub-Lending conditions of the LBs to the SMEs and LPUs shall satisfy the policy requirements of the MOF of the Republic of Serbia and MAE-DGCS.

11.2 The On-Lending Agreement will define the Terms and Conditions for On-lending and Sub-lending of the Loans (On-Lending Rates, Repayment Periods inclusive of Grace Period, Ceilings for Sub-Loans and maximum Sub-Lending Rates).

11.3 The duration of the Sub-loans shall not exceed 8 years, including a grace period of maximum 2 years. The reimbursement will be provided in 16 half year instalments including interests. If a grace period is requested, the interest due shall be paid every half year.

11.4 The interest rate to be applied to the final beneficiaries (SMEs and LPUs) by the LBs shall be the following, as a guideline:

Loan granted in Euro: not more than 4,85 % (all inclusive) p.a. .

The above interest rate includes: the rate of 0,35 % applied by the Italian Government to the Republic of Serbia, plus a management rate of 0,5% for the National Bank of Serbia, plus a maximum rate of 4 % for the LBs to cover the commercial risk of each single transaction.

11.5 The terms and conditions mentioned in paragraph 11.3 and 11.4 of this article will be periodically verified by the CLSC, and can eventually be changed by this body upon consultation with the respective Ministries (Serbian and Italian), according to the market financial conditions.

Article 12

Revolving Fund

The funds, which are immediately reimbursed by the LBs to the Borrower, will constitute the REVOLVING FUND that shall feed the SPECIAL ACCOUNT. This Revolving Fund shall be managed directly by the MOF of the Republic of Serbia with the same mechanisms (On Lending Agreement to finance the SMEs through LBs).

Article 13

Competent Authorities and Entities Participating in Program Implementation

13.1 For the purpose of smooth and efficient progress of funds available through approved Credit Lines, MAE-DGCS will provide TA services to LBs, SMEs, and to LPUs utilising a specialized personnel located at Italian Embassy (Local Technical Unit) premises in Belgrade.

13.2 A Credit Line Steering Committee (CLSC) will be set up to monitor and evaluate the Programme effectiveness and efficiency. The CLSC will be composed by seven members in total, delegated from the representatives of the Parties involved in the implementation of the Programme. Three representatives will be appointed by the relevant Serbian Institutions, such as the MOF, the Ministry of Economy and Regional Development and the other relevant ministry, and three representatives will be appointed by the Italian Embassy - MAE/DGCS, and one from the Italian Embassy (Local Technical Unit). The CLSC will take on all the decisions by consensus.

Article 14

Auditing / Procurement verification (LPUs Projects)

14.1 A primary internationally experienced Auditing Company (local branch), shall be entrusted by the Borrower and its Agent with the following task:

a) audit the financial statements and administrative documents, related to the implementation of the Programme.

b) summarize in a specific document the Procurement Reports, related to the LPUs contracts, issued by the Borrower's competent authority.

14.2 The draft contract between the Borrower and its Agent and the Auditing Company shall be submitted for "no objection" to the MAE-DGCS before signature. The Borrower shall send to MAE-DGCS the tender package for the Audit, a copy of the draft contract and documentation proving that the audit fees are in line with market prices.

14.3 The Auditing Company shall define a standard form of the Financial Report that has to be approved by the Borrower and MAE-DGCS.

14.4 Auditing will consider the regularity and compliance to the conditions set up in the Agreement of every financial transaction related to the Programme.

14.5 LPUs Projects shall be subject to a procurement verification by the Borrower's competent authority. Such verification shall concern the correct application of public procurement procedures. The Borrower's competent authority will issue a Procurement Report (as indicated in art 10.2). Copy of such report shall be sent to the Audit Company.

14.6 The procurement procedures applied by the LPUs shall be in accordance with Serbian Procedures and the "Eligibility Criteria and Ethic Clauses for Contracts Financed through Funds Provided by DGCS" to adapt these rules to Italian law n. 49 issued on February 26th 1987. The Serbian procurement procedures shall be

in compliance with the EU procurements rules and procedures for service, supply, and works contracts in the context of cooperation with third countries.

SECTION IV:

OTHER PROVISIONS

Article 15

Monitoring

15.1 The Parties commit themselves to implement the appropriate monitoring and control procedures on the use of funds and on any other condition mentioned in the present Agreement.

15.2 The performance of the Programme shall be periodically monitored to ensure the effective implementation of the Programme Objectives as indicated in Article 1.

15.3 The Parties shall engage themselves to implement all the actions deemed necessary for the achievement of the Programme results.

15.4 The Borrower's Ministry of Finance, assisted by MAE-DGCS, will carry out the monitoring activities, in accordance with contents and procedures detailed in Financial Agreement.

Article 16

Affirmative Covenants

16.1 Unless MAE-DGCS agrees otherwise, the Borrower through its competent ministries shall:

16.1.1 Carry out the Programme in accordance with terms and conditions set out in this Agreement.

16.1.2 Use the amounts received from the reimbursements by the LBs and by the LPUs exclusively for the same purposes in accordance with Article 12.

16.1.3 Ensure that the projects financed under the Sub-Loans signed with SMEs and LPUs are carried-out in accordance with environmental and safety standards which satisfy Serbian regulations.

Article 17

Negative Covenants

17.1 Unless MAE-DGCS otherwise agrees, the Borrower through its competent ministries shall not:

17.1.1 Make changes, or allows changes to be made, regarding the nature or scope of the Programme.

17.1.2 Proposes termination, amendments, or waives any provision of this Agreement and of any On-lending Agreement or Special Sub Loan pursuant to the Article 11 of this Agreement.

Article 18

Impediments and Force Majeure

18.1 In case of impediments to the implementation of the Programme due to causes of Force Majeure recognised by both Parties according to practice (such as war, flood, fire, earthquake, labour conflicts and strikes, acts of any government, unexpected transportation difficulties and other causes) or in case of peril or unsafe conditions for the expatriate personnel, the following provisions, shall apply:

18.1.1 In case the duration of the impediments to the implementation of the Programme is less than six months, the use of the funds shall be suspended until MAE-DGCS authorises resumption of the Programme's activities.

18.1.2 In case the duration of the impediments to the implementation of the Programme is more than six months and less than twenty-four months, the Programme shall be suspended. The residual funds shall be retained until the impediment has been overcome and MAE-DGCS authorises resumption of the Programme's activities.

18.1.3 In case the impediment to the implementation of the Programme is more than twenty-four months, the Parties shall discuss on the continuation of the Programme and agree a course of action. In case the continuation of the Programme is not feasible, the Parties shall agree on the destination of the residual funds. By lack of agreement, MOF of the Republic of Serbia commits itself to reimburse the amounts not used, and/or whose use has not been approved by the MAE-DGCS.

18.2 In case that the projects financed through Sub-Loans to SMEs and LPUs are affected by impediments and causes of Force Majeure, all related activities and concerned funds shall be suspended until impediments have been removed and MAE-DGCS authorises resumption of activities. If impediments last more than twenty-four months, the Parties shall agree on the destination of the residual funds. The other Projects financed by Sub-Loans to SMEs and LPUs not affected by impediments and causes of Force Majeure, will continue their activities until completion and the concerned funds shall remain available.

Article 19

Events of Default

19.1 Each of the following events and occurrences shall constitute an Event of Default under this Agreement:

19.1.1 The Borrower fails to repay any principal of, or interest on, the Loan as per the requirements of this Agreement.

19.1.2 The Borrower fails to reimburse to Artigiancassa the amount of the transactions not approved, as per article 10 point 3.

19.1.3 Any representation or warranty made or confirmed by any Party or their official representatives in this Agreement hereby result false or misleading when made or confirmed.

19.1.4 Any Government or State Authority condemns, nationalises, seizes or otherwise expropriates all or any substantial part of the property or other assets of the LB or SME participating in the Programme or of their share capital, or acquires majority ownership of the LB or SME, or takes any action for the dissolution or disestablishment of the LB or SME or any action that would prevent the Borrower or its officers from carrying out on its business or operations or a substantial part thereof.

19.1.5 Any act, legislation that negatively affects or stops the implementation of the Programme as stipulated in this Agreement.

19.1.6 MAE-DGCS fails to make available funds under the Loan.

Article 20

Consequences of Default

20.1 If an Event of Default occurs and is continuing, then the MAE-DGCS may, at its option, by notice to the Borrower, declare all or any portion of the principal of, and accrued interest on, the Loan (together with any other amounts

accrued or payable under this Agreement) to be, and the same shall thereupon become (anything in this Agreement to the contrary notwithstanding), either:

- 20.1.1** due and payable on demand; or
- 20.1.2** immediately due and payable without any further notice, demand or contestation of any kind, which are hereby expressly waived by the Borrower in relation with the events defined in Article 19 of this Agreement.

Article 21

Amendments

The content of this Agreement may be amended by a mutual exchange of Notes using diplomatic channels. The amendments will enter into force in accordance with established procedures.

Article 22

Controversies

Any dispute, controversy, or claim arising out of or relating to this Agreement, or the breach, termination or invalidity hereof shall be submitted to the Parties for the resolution through discussion between the Borrower, the Lender and MAE-DGCS using diplomatic channels.

Article 23

Resolution of the Agreement

23.1 The Parties reserve the right to resolve this Agreement in the following cases:

23.1.1 Failure of the Programme to reach its objectives.

23.1.2 Severe fault by the Borrower; severe faults are: (i) unmotivated and prolonged delays (more than nine months) in the scheduled use of funds such to threat the achievement of the Programme objective, (ii) use of funds for reasons different than those included in this Agreement and in the Financial Agreement or its amendments, (iii) prolonged failure to provide appropriate supporting documentation to the financial and procurement reports, (iv) mismanagement of the funds.

23.1.3 Protracted impediment or Force Majeure.

23.2 In case of severe fault, the MAE-DGCS shall notify the event in writing to the Borrower inviting it to take all necessary actions within a maximum of ninety days from the date of the notification. After this time limit, MAE-DGCS reserves itself the right to terminate immediately this Agreement.

23.3 In the other two cases mentioned above, MAE-DGCS may decide unilaterally the termination of this Agreement notifying in writing, the Borrower with at least three months in advance. In all cases, after such notification, the Borrower shall stop all activities of the Programme, unless otherwise agreed between the two Parties.

23.4 In case of resolution of this Agreement, the Borrower shall return to MAE-DGCS all released funds that have not yet been spent according to this Agreement.

Article 24

Entry into Force and duration

24.1 Each Party shall notify to the other in writing form the completion of its respective procedures necessary for the entry into force of this Agreement. This

Agreement shall become effective on the date of the reception of the last of such notifications.

24.2 This Agreement shall have duration of 13 years from the date of its effectiveness. Upon agreement between the two Parties, its duration could be extended until all funds will be reimbursed to MAE-DGCS as per Article 21.

24.3 MAE-DGCS will ensure the availability of the funds under the Loan and the Grant within 30 days from the date of effectiveness of this Agreement.

Article 25

Notices

25.1 Any notice, application or other communication to be given or made under this Agreement to the MAE-DGCS or any other subjects involved in the implementation of this Agreement shall be in written form.

25.2 Except as otherwise provided in this Agreement, such notice, application or other communication shall be deemed to have been duly given or made when it is delivered in accordance with international practice.

Article 26

Language

All documents to be provided or communications to be given or made under this Agreement shall be in the English language, or if in another language, shall be accompanied by a translation into English, certified by the Borrower, which translation shall be the governing version between the Borrower and the Lender.

-----oo-----OOOOO-----oo-----

Confirming the aforementioned, the signatories, having sufficient authorities to bind the authorities and entities representing, sign this Agreement in good faith.

Done in Belgrade on ..... in two originals in the English language, both texts being equally authentic.

For and behalf of the
Republic of Serbia
The Minister of Finance
Diana Dragutinović

For and behalf of the
Italian Republic
Ambassador
Armando Varikio

SPORAZUM

IZMEĐU

REPUBLIKE SRBIJE

I

REPUBLIKE ITALIJE

o kreditu za realizaciju Programa

„KREDIT ZA POMOĆ MALIM I SREDNjim PREDUZEĆIMA PREKO DOMAĆEG
BANKARSKOG SEKTORA I PODRŠKU LOKALNOM RAZVOJU KROZ JAVNA
KOMUNALNA PREDUZEĆA”

Republika Italija i Republika Srbija (u daljem tekstu: Ugovorne strane) odlučile su da zaključe ovaj sporazum (u daljem tekstu: SPORAZUM)

IMAJUĆI U VIDU SLEDEĆE:

1. Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom Republike Srbije je u dopisu od 13. juna 2006. godine upućenom Ambasadi Republike Italije u Beogradu podnelo zahtev za drugi kredit za razvoj malih i srednjih preduzeća nakon uspešne realizacije prvog kredita. U istom dopisu izražena je zainteresovanost za proširenje delokruga novog kredita na nove sektore i delatnosti kao što su poljoprivreda, turizam i lokalna infrastruktura.

2. SPORAZUM je zaključen na osnovu „Programskog dokumenta”, koji određuje i opisuje aktivnosti koje će doprineti realizaciji projekta kroz povezivanje domaćeg bankarskog sistema sa malim i srednjim privatnim preduzećima i koje će podržati unapređenje lokalnih usluga koje pružaju lokalna komunalna preduzeća.

3. Glavni odbor Generalnog direktorata za razvojnu saradnju Ministarstva inostranih poslova Italije je 28. februara 2008. godine odobrio Koncesionalni kredit u iznosu od **30.000.000,00 EUR**, kao i bespovratnu pomoć u iznosu od **707.332,00 EUR**, u svrhe opisane u ovom SPORAZUMU.

DEFINICIJE

Pojedini izrazi i skraćenice u tekstu imaju sledeće značenje:

<i>POTVRDA O ZADUŽENOSTI</i>	Izjava iz člana 8. kojom se Zajmoprimac obavezuje da će otplatiti glavnicu Koncesionalnog kredita uvećanu za pripadajuću kamatu u korist Artigiancassa;
<i>AGENT</i>	Narodna banka Srbije, koju je Zajmoprimac imenovao da potpiše Finansijski sporazum sa organizacijom Artigiancassa;
<i>SPORAZUM</i>	Ovaj sporazum, njegova Preambula i prilozi, koji čine njegov sastavni deo;
<i>ARTIGIANCASSA</i>	Italijanska finansijska institucija koju je Vlada Republike Italije imenovala da potpiše Finansijski sporazum sa Republikom Srbijom i sa Narodnom bankom Srbije, kao i da isplati sredstva;
<i>FINANSIJSKI IZVEŠTAJ PODVRGNET REVIZIJI</i>	Finansijski izveštaj koji izdaje Revizorska kuća;
<i>REVIZORSKA KUĆA</i>	Lokalni ogranak Međunarodne revizorske kuće kojem su Ministarstvo finansija Republike Srbije i Narodna banka Srbije poverile vršenje revizije nad administrativnim dokumentima i finansijskim izveštajima u vezi sa svakom finansijskom transakcijom iz Sredstava kreditne linije (projekti malih i srednjih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća koje finansiraju lokalne banke);
<i>ZAJMOPRIMAC</i>	Republika Srbija;
<i>UPRAVNI ODBOR ZA KREDITNU LINIJU</i>	Mešovito srpsko - italijansko telo formirano radi nadzora i usmeravanja Programa;
<i>SREDSTVA KREDITNE LINIJE</i>	Sredstva u visini od 30.000.000,00 EUR koja se stavljaju na raspolaganje za finansiranje malih i srednjih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća preko domaćih banaka u okviru ovog kredita;
<i>EU</i>	Evropska unija;
<i>FINANSIJSKI SPORAZUM</i>	Sporazum između finansijske institucije Italije, Artigiancassa, kao Agentu Zajmodavca i Zajmoprimca i njegovog Agentu, zaključen radi realizacije ovog sporazuma;
<i>PERIOD POČEKA</i>	Period u trajanju od 6 godina, počev od datuma kada se prva rata Koncesionalnog kredita uplati na Račun;
<i>BESPOVRATNA POMOĆ</i>	Iznos koji Vlada Republike Italije obezbeđuje Republici Srbiji za aktivnosti Tehničke pomoći;
<i>AMBASADA ITALIJE</i>	Ambasada Republike Italije u Beogradu;
<i>NADLEŽNI ORGANI ITALIJE</i>	Ministarstvo ekonomije i finansija, odnosno Ministarstvo inostranih poslova, odnosno bilo koje drugo nadležno telo Vlade Republike Italije imenovano za potrebe ovog sporazuma;
<i>DB</i>	Domaće banke koje posluju u Republici Srbiji;

ZAJMODAVAC	Vlada Republike Italije;
KREDIT	Koncesionalni kredit koji Vlada Republike Italije daje Vladi Republike Srbije;
JKP	Javna komunalna preduzeća;
MIP-GDRS	Ministarstvo inostranih poslova Republike Italije - Generalni direktorat za razvojnu saradnju;
MFIN	Ministarstvo finansija Republike Srbije;
UGOVORI SA DOMAĆIM BANKAMA O POZAJMLJIVANJU RADI KREDITIRANJA	Ugovor između Agenta i odabranih domaćih banaka kojim se uspostavlja pravni okvir za upravljanje Kreditnom linijom u skladu s ovim sporazumom, a za potrebe realizacije Programa;
UGOVORNE STRANE	Vlada Republike Italije i Republika Srbija;
PROGRAM	Program pod nazivom „ <i>Kredit za pomoć malim i srednjim preduzećima preko domaćeg bankarskog sistema i podršku lokalnom razvoju kroz javna komunalna preduzeća</i> ”, koji je predmet ovog sporazuma;
MSP	Mala i srednja preduzeća, prema definiciji iz propisa i pravila Evropske unije;
KONCESIONALNI KREDIT	Sredstva koja će Artigiancassa, na osnovu ovlašćenja datog od strane Ministarstva ekonomije i finansija Republike Italije, na predlog Ministarstva inostranih poslova Republike Italije, obezbediti pod uslovima iz čl. 2. i 3. ovog sporazuma;
NAMENSKI RAČUN	Račun koji je Zajmoprimac otvorio kod Narodne banke Srbije na koji će Artigiancassa uplaćivati rate Koncesionalnog kredita u korist Zajmoprimca. Taj Namenski račun je već otvoren radi realizacije programa pod nazivom „ <i>Kredit za pomoć malim i srednjim preduzećima preko domaćeg bankarskog sistema i podršku lokalnom razvoju kroz javna komunalna preduzeća</i> ”, kroz bankarski sistem;
UGOVORI O PODZAJMU	Ugovori između Domaćih banaka i odabranih malih i srednjih preduzeća (podzajmovi) i JKP;
UGOVOR(I) O NABAVCI	Komercijalni ugovor(i) o nabavci robe, odnosno usluga od italijanskih izvoznika za Mala i srednja preduzeća ili za Javna komunalna preduzeća, a u vezi sa realizacijom Programa;
TP	Tehnička pomoć Malim i srednjim preduzećima i Javnim komunalnim preduzećima radi korišćenja i promovisanja kredita;
CTD	Centralno tehničko odeljenje Generalnog direktorata za saradnju i razvoj Ministarstva inostranih poslova Italije;
LTD	Lokalno tehničko odeljenje Ambasade Republike Italije u Beogradu (Italijanska kancelarija za saradnju).

ODELJAK I:

OSNOVNE ODREDBE

ČLAN 1.

Ciljevi i namena Sporazuma

1.1 Opšti cilj Sporazuma je regulisanje obaveza Ugovornih strana u vezi s realizacijom Programa (*Kredit za pomoć malim i srednjim preduzećima preko domaćeg bankarskog sistema i podršku lokalnom razvoju kroz javna komunalna preduzeća*). Program ima za cilj da doprinese ekonomskom rastu Srbije kroz podsticanje razvoja privatnog sektora i da proširi odnose sa Evropskom unijom, kao i da unapredi osnovne lokalne usluge koje pružaju JKP.

1.2 Namena Programa u okviru navedenog opšteg cilja je dalje jačanje MSP kroz veću dostupnost srednjoročnih i dugoročnih kreditnih linija koje nude DB, kao i doprinošenje konkurentnosti MSP na domaćem i stranom tržištu i olakšavanje nabavke robe, opreme i postrojenja za potrebe JKP u Srbiji radi pružanja osnovnih usluga lokalnim zajednicama.

1.3 Cilj Programa je ostvarivanje sledećih rezultata: (a) podsticanje ekonomskog rasta privatnog sektora i jačanje MSP omogućavanjem lakšeg pristupa kreditnim sredstvima koja obezbeđuju domaće banke i (b) poboljšanje osnovnih usluga u određenim opštinama omogućavanjem da JKP koriste Sredstva kreditne linije za nabavke robe, opreme i postrojenja.

ČLAN 2.

Sprovođenje Sporazuma

2.1 Ovaj sporazum reguliše odnose između Ugovornih strana u vezi sa navedenim kreditom, njihova međusobna prava i obaveze, iznos, uslove, način i obim korišćenja Sredstava kreditne linije, isplatu i način isplate, ugovore o pozajmljivanju radi kreditiranja, revolving fond, nadležne organe i entitete uključene u realizaciju programa, reviziju, praćenje, potvrđne i negativne odredbe, prepreke i *višu silu*, slučajeve i posledice neizvršenja obaveza, izmene i dopune, sporove, raskid Sporazuma, stupanje na snagu i rok važenja, korespondenciju i jezik.

ODELJAK II:

UGOVORNE STRANE I SUBJEKTI UKLJUČENI U SPROVOĐENJE SPORAZUMA I NJIHOVA PRAVA I OBAVEZE

ČLAN 3.

Republika Italija

3.1 Republika Italija (u daljem tekstu: Zajmodavac), koju predstavlja Ministarstvo inostranih poslova – Generalni direktorat za razvojnu saradnju (MIP-GDRS), obavezuje se da će finansirati Program kroz Koncesionalni kredit u iznosu od 30.000.000,00 EUR koji će se koristiti kao Kreditna linija u korist Republike Srbije.

3.2 MIP-GDRS će osnovati Fond bespovratne pomoći, u visini od 707.332,00 EUR kojim će se neposredno upravljati i koji će se koristiti za pružanje tehničke pomoći i aktivnosti praćenja.

3.3 Ministar finansija i ekonomije Zajmodavca će, na predlog Ministarstva inostranih poslova Republike Italije, doneti Uredbu kojom se finansijska institucija Artigiancassa ovlašćuje da potpiše Finansijski sporazum koji će služiti kao osnov za odobravanje i prenos kreditnih sredstava Zajmoprimcu u iznosu od 30.000.000,00 EUR, u skladu sa uslovima iz odredbi Finansijskog sporazuma.

ČLAN 4.

Republika Srbija

4.1 Republika Srbija (u daljem tekstu: Zajmoprimac) će garantovati otplatu sredstava Koncesionalnog kredita u iznosu od 30.000.000,00 EUR u skladu sa članom 6. ovog sporazuma i za namensko korišćenje tih sredstava.

4.2 Vlada Republike Srbije će imenovati nadležno ministarstvo i Narodnu banku Srbije da potpiše Finansijski sporazum sa finansijskom institucijom Artigiancassa, a u vezi sa daljim sprovođenjem ovog sporazuma.

4.3 Ministarstvo finansija Zajmoprimca, će otvoriti namenski račun kod Narodne banke Srbije za uplatu sredstava dodeljenih iz Kreditne linije.

4.4 Ministarstvo finansija Zajmoprimca, će upoznati Narodnu banku Srbije sa planom otplate glavnice i kamate na koji se Zajmoprimac obavezao saglasno odredbama Finansijskog sporazuma zaključenog između finansijske institucije Artigiancassa, Zajmoprimca i Narodne banke Srbije.

4.5 Zajmoprimac će ovlastiti Narodnu banku Srbije da zaključuje ugovore sa odabranim domaćim bankama kojima će se regulisati raspodela Sredstava kreditne linije u ukupnom iznosu od 30.000.000,00 EUR koja su namenjena za finansiranje projekata u Srbiji, u skladu sa članom 11. ovog sporazuma.

4.6 Ministarstvo finansija Republike Srbije će otvoriti račun revolving fonda kod Narodne banke Srbije za potrebe iz člana 12. ovog sporazuma.

4.7 Po potpisivanju ovog sporazuma, Zajmoprimac će ovlastiti svoje Ministarstvo finansija da, u saradnji sa Narodnom bankom Srbije, imenuje nezavisnog revizora (lokalni ogranak međunarodno priznate i ugledne revizorske kuće) i angažuje ga na određeno vreme radi vršenja revizije finansijskih izveštaja, administrativnih dokumenata i procedura vezanih za realizaciju Programa.

4.8 Zajmoprimac će ili obezbediti poreska oslobođenja ili snositi obaveze poreza na dodatu vrednost i drugih važećih poreza u zemlji po osnovu ugovora koje u njegovo ime zaključi Ministarstvo finansija Republike Srbije.

4.9 Zajmoprimac će, uz angažovanje kroz svoje Ministarstvo finansija, obezbediti da svi javni subjekti Republike Srbije koji učestvuju u Programu pomažu u aktivnostima praćenja i nadzora, da Ministarstvu inostranih poslova Republike Italije - Generalnom direktoratu za razvojnu saradnju (MIP-GDRS) stavljaju na uvid svoja dokumenta i omoguće pristup informacijama koje se odnose na njihovo poslovanje, ukoliko je to potrebno za realizaciju Programa.

ČLAN 5.

Narodna banka Srbije

5.1 Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: Agent) će zajedno sa Ministarstvom finansija potpisati Finansijski sporazum sa finansijskom institucijom Artigiancassa u svojstvu Agentu Zajmoprimca.

5.2 Agent će biti ovlašćen da zaključuje ugovore u skladu sa Finansijskim sporazumom, sa odabranim DB o raspodeli Kreditne linije u iznosu od 30.000.000,00 EUR namenjenih finansiranju projekata različitih MSP i JKP u Republici Srbiji, za potrebe nabavke robe, opreme i postrojenja, a u skladu sa članom 11. ovog sporazuma.

5.3 Agent će otvoriti posebne podračune za svaku DB koja učestvuje u raspodeli Kreditne linije.

5.4 Agent će slediti uputstva Ministarstva finansija Republike Srbije u vezi sa planom otplate glavnice i kamate koje je Zajmoprimac dužan da plati u skladu sa odredbama Finansijskog sporazuma.

5.5 Agent učestvuje u izboru Revizorske kuće.

ODELJAK III:

KREDITNA LINIJA

ČLAN 6.

Iznos Sredstava kreditne linije

Vlada Italije prihvata da u skladu sa odredbama Zakona broj 49. Republike Italije od 26. februara 1987. godine ovlasti finansijsku instituciju Artigiancassa da odobri i obezbedi Koncesionalni kredit Zajmoprimcu po potpisivanju Finansijskog sporazuma, a Zajmoprimac prihvata Kreditnu liniju u iznosu od 30.000.000,00 EUR za potrebe realizacije Programa iz člana 1.1 ovog sporazuma.

ČLAN 7.

Uslovi Zajma

7.1 Ukupan iznos ovog Koncesionalnog kredita od 30.000.000,00 EUR koristiće se uz koncesionalni element u visini od 40%.

Uslovi koji odražavaju pomenuti element su sledeći:

- Period trajanja: [13 godina]
- od čega Period počka: [6 godina]
- Rok otplate: [7 godina]
- Kamatna stopa: [0,35%]

Konačni uslovi će biti utvrđeni prilikom potpisivanja Finansijskog sporazuma.

ČLAN 8.

Načini i obim korišćenja Sredstava kreditne linije

8.1 Kreditna linija u maksimalnom iznosu od 30.000.000,00 EUR koristiće se za finansiranje projekata MSP i JKP u Srbiji preko odabrane grupe DB.

8.2 Iz Sredstava kreditne linije finansiraće se nabavka opreme, tehnologije i odgovarajuće tehničke pomoći, kao i usluga održavanja, rezervnih delova i industrijskih licenci.

8.3 Do 70% (sedamdeset procenata) svakog Ugovora o nabavci koristiće se za finansiranje nabavke robe i usluga iz Republike Italije. Međutim, Kreditna linija može da se koristi za pokrivanje lokalnih troškova i/ili obrtnog kapitala, najviše do 30% vrednosti svakog Ugovora o nabavci, a za potrebe investicionih projekata. Lokalni troškovi mogu da nastanu prema

dobavljačima iz Italije ili mogu da se odnose na ugovore zaključene sa dobavljačima ili građevinskim preduzećem iz Srbije.

8.4 Ugovori o nabavci koji se budu finansirali iz Kreditne linije biće denominovani u evrima. Pojedinačni Ugovor o nabavci potpisan sa MSP u Srbiji ne može da bude zaključen na iznos veći od 1.000.000,00 EUR, niti manji od 50.000,00 EUR, a ako je ugovor potpisan sa JKP u Srbiji, iznos na koji se on potpisuje ne može da bude veći od 2.000.000,00 EUR, niti manji od 150.000,00 EUR.

8.5 Linija Koncesionalnog kredita ne može da se koristi za finansiranje:

- domaćih poreza, carinskih dažbina, PDV-a;
- trgovinskih preduzeća, društava za lizing, osiguravajućih društava i finansijskih preduzeća;
- investicija u rekreativne aktivnosti, igre na sreću i stambene objekte;
- investicija u industriju oružja i municije, duvan i duvanske proizvode, proizvodnju žestokih alkoholnih pića i obradu proizvoda čiji uvoz ili izvoz je u datim zemljama zabranjen važećim zakonom ili međunarodnim sporazumima i ugovorima.

ČLAN 9.

Isplata Sredstava kreditne linije

Isplata sredstava biće realizovana po potpisivanju Finansijskog sporazuma i njegovog stupanja na snagu, u skladu sa odredbama tog sporazuma.

ČLAN 10.

Način isplate

10.1 Kreditna linija će biti isplaćena u dve *tranše* deponovanjem sredstava na Namenski račun kod Narodne banke Srbije.

10.2 Dve *tranše* će biti isplaćene prema sledećoj proceduri:

a) Nakon što Finansijski sporazum stupi na snagu, Zajmoprimac će preko svog Ministarstva finansija, od finansijske institucije Artigiancassa zatražiti isplatu prve *tranše* u visini od 15.000.000,00 EUR na navedeni Namenski račun.

b) Druga *tranša* u visini od 15.000.000,00 EUR biće isplaćena Zajmoprimcu:

➤ po prijemu Finansijskog izveštaja za prvu tranšu koji je podvrgnut reviziji. Taj Izveštaj treba da obuhvata isplatu najmanje 2/3 iznosa prve tranše (10.000.000,00 EUR). Samo u slučaju ugovora sa JKP, takav Izveštaj se dopunjuje izveštajem o javnim nabavkama koji priprema nadležni organ Zajmoprimca i u kojem se ocenjuje usklađenost sa dogovorenim procedurama nabavki (saglasno članu 14.5).

Potrebno je da MIP-GDRS i Artigiancassa izdaju potvrdu da nemaju primedbi na pomenuti Finansijski izveštaj podvrgnut reviziji.

➤ U roku od 24 meseca od isplate druge *tranše*, Revizorska kuća će sačiniti drugi Finansijski izveštaj podvrgnut reviziji. Taj Izveštaj obuhvataće sve iznose za koje su preuzete obaveze i koji su isplaćeni u vezi sa drugom *tranšom*, kao i na sve izvršene isplate za prvu *tranšu* koje nisu obuhvaćene prethodnim Izveštajem. Samo u slučaju ugovora sa JKP, takav izveštaj se dopunjuje izveštajem o javnim nabavkama koji priprema nadležni organ Zajmoprimca i u kojem se ocenjuje usklađenost sa dogovorenim procedurama nabavki (saglasno članu 14.5).

Potrebno je da MIP-GDRS i Artigiancassa izdaju potvrdu da nemaju primedbi na pomenuti Finansijski izveštaj podvrgnut reviziji.

10.3 Zajmoprimac se neopozivo obavezuje da će nadoknaditi finansijskoj instituciji Artigiancassa iznose koje ne odobre Revizorsko društvo, MIP-GDRS i Artigiancassa. U slučaju da iznos Koncesionalnog kredita nije u potpunosti iskorišćen po isteku 24 (dvadeset četiri) meseca od isplate druge tranše, Ugovorne strane mogu da se dogovore o produženju roka isplate kako bi omogućile isplatu sredstava za ugovore za koje su sredstva već izdvojena, a prema potrebi i za nova izdvajanja. Taj rok ne može da bude duži od roka počka za Koncesionalni kredit. U slučaju produženja roka isplate, Revizorska kuća će sukcesivno potvrđivati kompletnu isplatu Kreditne linije izdavanjem Finalnog finansijskog izveštaja podvrgnutog reviziji.

ČLAN 11.

Ugovori o pozajmljivanju radi kreditiranja

11.1 Uslovi ugovora o pozajmljivanju radi kreditiranja između Narodne banke Srbije i odabranih DB i uslovi podzajmova koje DB odobravaju za MSP i JKP moraju da budu u skladu sa zahtevima politike MFIN Republike Srbije i MIP-GDRS.

11.2 Ugovorom o pozajmljivanju radi kreditiranja određuju se uslovi za uzimanje pozajmice radi kreditiranja, kao i uslovi za davanje podzajmova (kamatne stope za ovu vrstu pozajmljivanja, rokovi otplate sa periodom počka, gornje granice i maksimalne kamatne stope za podzajmove).

11.3 Podzajmovi ne mogu da budu dati na rok duži od 8 godina, uključujući i period počka od najviše 2 godine. Otplate se vrši u 16 polugodišnjih rata sa kamatom. Ako se zahteva period počka, dospela kamata se plaća svakih pola godine.

11.4 Kamatna stopa koju će DB obračunavati krajnjim korisnicima (MSP i JKP) orijentaciono treba da bude sledeća:

Na kredit odobren u evrima: najviše 4,85 % (efektivna stopa) na godišnjem nivou.

Navedena kamatna stopa obuhvata: stopu od 0,35 % koju Vlada Republike Italije obračunava Republici Srbiji, uvećana za naknadu za upravljanje kreditom po stopi od 0,5% koju zaračunava Narodna banka Srbije, plus maksimalna stopa od 4% koja je potrebna da bi DB pokrivala poslovni rizik svake pojedinačne transakcije.

11.5 Gore navedene uslove će periodično potvrđivati *Upravni odbor za kreditnu liniju* i ovo telo može da izmeni te uslove nakon konsultacija sa odgovarajućim ministarstvima (Republike Srbije i Republike Italije), u zavisnosti od tržišnih uslova.

ČLAN 12.

Revolving fond

Sredstva koja domaće banke odmah vrate Zajmoprimcu čine REVOLVING FOND sa kojeg se dopunjuje NAMENSKI RAČUN. Tim Revolving fondom upravljaće neposredno Ministarstvo finansija Republike Srbije pomoću istih mehanizama (Ugovor o pozajmljivanju radi kreditiranja za potrebe finansiranja MSP preko DB).

ČLAN 13.

Nadležni organi i entiteti koji učestvuju u realizaciji Programa

13.1 Za potrebe nesmetane i efikasne isplate sredstava preko odobrenih Kreditnih linija, MIP-GDRS će pružati usluge tehničke pomoći za DB, MSP i JKP koristeći stručno osoblje smešteno u Ambasadi Republike Italije (Lokalno tehničko odeljenje) u Beogradu.

13.2 Biće formiran Upravni odbor za kreditnu liniju koji će pratiti i ocenjivati uspešnost i efikasnost Programa. Upravni odbor za kreditnu liniju će imati ukupno sedam članova koje će imenovati predstavnici Ugovornih strana koje su uključene u realizaciju Programa. Tri predstavnika imenovaće odgovarajuće institucije Srbije, kao što su MFIN, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i drugo nadležno ministarstvo, tri predstavnika će imenovati Ambasada Republike Italije - MIP-GDRS, a jednog će imenovati Ambasada Republike Italije (Lokalno tehničko odeljenje). Upravni odbor za kreditnu liniju će sve odluke donositi konsenzusom.

ČLAN 14.

Revizija / verifikacija nabavki (projekti JKP)

14.1 Zajmoprimac i njegov Agent će Revizorskoj kući sa međunarodnim iskustvom (lokalni ogranak) poveriti sledeći zadatak:

a) vršenje revizije finansijskih izveštaja i administrativnih dokumenata vezanih za sprovođenje Programa.

b) izradu posebnog dokumenta koji rezimira Izveštaje o nabavci koji se odnose na ugovore sa JKP, a koje izdaje nadležni organ Zajmoprimca.

14.2 Nacrt ugovora između Zajmoprimca, Agent a i Revizorske kuće dostavlja se MIP-GDRS na odobravanje pre potpisivanja. Zajmoprimac dostavlja MIP-GDRS tendersku dokumentaciju za Reviziju, kopiju nacrta ugovora i dokumentaciju kojom se dokazuje da je honorar revizora u skladu sa tržišnim cenama.

14.3 Revizorska kuća će odrediti standardni obrazac Finansijskog izveštaja, koji moraju da odobre Zajmoprimac i MIP-GDRS.

14.4 Revizor razmatra regularnost i usaglašenost svake finansijske transakcije koja se odnosi na Program sa uslovima iz Sporazuma.

14.5 Projekti JKP podležu obavezi verifikacije nabavki od strane nadležnog organa Zajmoprimca. Ta verifikacija se odnosi na pravilnu primenu procedura za javne nabavke. Nadležni organ Zajmoprimca izdaje Izveštaj o javnim nabavkama (u skladu sa članom 10.2). Kopija tog izveštaja dostavlja se Revizorskoj kući.

14.6 Procedure za nabavke koje primenjuju JKP moraju da budu u skladu sa procedurama za javne nabavke u Srbiji i „Kriterijumima prihvatljivosti i etičkim klauzulama za ugovore koji se finansiraju iz sredstava DGCS” u skladu sa Zakonom Italije broj 49. od 26. februara 1987. godine. Procedure za javne nabavke u Srbiji moraju da budu u skladu sa pravilima javnih nabavki u EU i procedurama za zaključenje ugovora o uslugama, nabavkama i radovima u kontekstu saradnje sa trećim zemljama.

ODELJAK IV:

OSTALE ODREDBE

ČLAN 15.

Praćenje

15.1 Ugovorne strane se obavezuju da će primeniti odgovarajuće procedure praćenja i kontrole korišćenja sredstava, kao i sve druge uslove navedene u ovom sporazumu.

15.2 Učinak Programa će se periodično pratiti da bi se obezbedilo uspešno ostvarivanje ciljeva Programa u skladu sa članom 1.

15.3 Ugovorne strane će se angažovati na sprovođenju svih radnji koje se smatraju potrebnima za ostvarivanje rezultata Programa.

15.4 MFIN Zajmoprimca će, a uz pomoć MIP-GDRS, obavljati poslove praćenja u skladu sa sadržajem i procedurama iz Finansijskog sporazuma.

ČLAN 16.

Potvrdne odredbe

16.1 Ukoliko se MIP-GDRS ne saglasi drugačije, Zajmoprimac će, preko nadležnog ministarstva:

16.1.1 realizovati Program u skladu sa uslovima iz ovog sporazuma.

16.1.2 koristiti sredstva vraćena od DB i JKP isključivo u iste svrhe u skladu sa članom 12.

16.1.3 obezbediti da projekti koji se finansiraju iz podzajmova zaključenih sa MSP i JKP budu realizovani u skladu sa ekološkim i bezbednosnim standardima koji zadovoljavaju propise Republike Srbije.

ČLAN 17.

Negativne odredbe

17.1 Ukoliko se MIP-GDRS ne saglasi drugačije, Zajmoprimac preko nadležnog ministarstva neće:

17.1.1 menjati ili dozvoliti promenu prirode ili delokruga Programa.

17.1.2 predložiti prestanak važenja, izmene ili odustajanje od bilo koje odredbe ovog sporazuma i bilo kog ugovora o pozajmljivanju radi kreditiranja ili pojedinačnog ugovora o podzajmu u skladu sa članom 11. ovog sporazuma.

ČLAN 18.

Prepreke i viša sila

18.1 U slučaju prepreka u realizaciji Programa usled delovanja više sile koju obe Ugovorne strane priznaju kao takvu u skladu sa praksom (kao što je rat, poplava, požar, zemljotres, radni sukobi i štrajkovi, akti bilo koje vlade, neočekivane teškoće u transportu i drugi slučajevi) ili u slučaju opasnosti ili nebezbednih uslova za osoblje iz inostranstva, primenjuju se sledeće odredbe:

18.1.1 U slučaju da prepreka za realizaciju Programa traje kraće od šest meseci, korišćenje sredstava se obustavlja dok MIP-GDRS ne odobri nastavak aktivnosti u okviru Programa.

18.1.2 U slučaju da prepreka za realizaciju Programa traje duže od šest meseci, a manje od dvadeset četiri meseca, realizacija Programa se obustavlja. Preostala sredstva se zadržavaju do prevazilaženja prepreke i dok MIP-GDRS ne odobri nastavak aktivnosti u okviru Programa.

18.1.3 U slučaju da prepreka za realizaciju Programa traje duže od dvadeset četiri meseca, ugovorne strane će razgovarati o nastavku Programa i postići dogovor o daljem pravcu delovanja. U slučaju da nije moguće nastaviti sa Programom, Ugovorne strane će postići sporazum o nameni preostalih sredstava. Ukoliko do sporazuma ne dođe, MFIN Republike Srbije se obavezuje da će povratiti neiskorišćene iznose, odnosno iznose čije korišćenje nije odobreno od strane MIP-GDRS.

18.2 U slučaju da prepreke i razlozi više sile utiču na projekte koji se finansiraju iz podzajmova odobrenih za MSP i JKP, sve sa njima povezane aktivnosti i isplate sredstava se obustavljaju do otklanjanja prepreke i dok MIP-GDRS ne odobri nastavak aktivnosti. U slučaju da prepreke traju duže od dvadeset četiri meseca, Ugovorne strane će postići dogovor o raspodeli preostalih sredstava. Ostali projekti koji se finansiraju iz podzajmova za MSP i JKP, na koje prepreke i razlozi više sile ne utiču, nastaviće sa realizacijom aktivnosti do završetka, a za njih predviđena sredstva će ostati na raspolaganju.

ČLAN 19.

Neizvršenje obaveza

19.1 Svaki od sledećih događaja i pojava predstavlja neizvršenje obaveza iz ovog sporazuma:

19.1.1 Ako Zajmoprimac ne otplati neku ratu glavnice ili kamate na Zajam prema uslovima iz ovog sporazuma.

19.1.2 Ako Zajmoprimac ne nadoknadi finansijskoj instituciji Artigiancassa iznose transakcija koje nisu odobrene u skladu sa članom 10. tačka 3.

19.1.3 Ako je bilo koja izjava ili garancija koju je neka od ugovornih strana dala ili potvrdila neposredno ili preko zvaničnih predstavnika u vezi sa ovim sporazumom ili bilo kojim drugim dokumentom koji je predviđen ovim sporazumom netačna ili dovodi u zabludu u vreme kada je data, odnosno potvrđena.

19.1.4 Ako bilo koja vlada ili državni organ osudi, nacionalizuje, zapleni ili na drugi način ekspropriše celokupnu imovinu ili druga sredstva, odnosno bilo koji značajan deo imovine ili drugih sredstava domaćih banaka ili MSP koji učestvuju u Programu, odnosno njihov akcijski kapital, ili ako stekne većinsko učešće u domaćim bankama ili MSP ili preduzme bilo koju radnju koja može da spreči Zajmoprimca ili njegove službenike u obavljanju njihove delatnosti i zadataka, odnosno značajnog dela njihove delatnosti i zadataka.

19.1.5 Ako bilo koji zakon ili drugi propis negativno utiče ili stopira realizaciju Programa koja je predviđena u skladu sa ovim sporazumom.

19.1.6 Ako MIP-GDRS ne stavi sredstva Zajma na raspolaganje.

ČLAN 20.

Posledice neizvršenja

20.1 Ako dođe do neizvršenja obaveza i ako takvo stanje potraje, MIP-GDRS može, ukoliko smatra za shodno, dostavljanjem obaveštenja Zajmoprimcu da proglasi da je celokupan iznos ili deo glavnice i pripadajuće kamate na Zajam (zajedno sa svim iznosima koji su nastali ili su plativi u skladu sa ovim sporazumom i pored odredaba ovog sporazuma koje predviđaju drugačije):

20.1.1 dospeo i plativ na zahtev; ili

20.1.2 odmah dospeo i plativ bez daljeg obaveštenja, poziva ili osporavanja, kojih se Zajmoprimac ovim putem izričito odriče, u skladu sa članom 19. ovog sporazuma.

ČLAN 21.

Izmene i dopune

Sadržaj ovog sporazuma može da bude izmenjen i dopunjen međusobnom razmenom Nota upućenih preko diplomatskih kanala. Izmene i dopune stupaju na snagu u skladu sa utvrđenim procedurama.

ČLAN 22.

Sporovi

Sve sporove, nesporazume ili zahteve koji nastanu iz ovog sporazuma ili se odnose na njega, odnosno na kršenje, prestanak važenja ili nevaženje ovog sporazuma, Ugovorne strane rešavaće razgovorima između Zajmoprimca, Zajmodavca i MIP-GDRS preko diplomatskih kanala.

ČLAN 23.

Raskid Sporazuma

23.1 Ugovorne strane zadržavaju pravo da raskinu ovaj sporazum u sledećim slučajevima:

23.1.1 Ako nisu ostvareni ciljevi Programa.

23.1.2 Ako Zajmoprimac počinu ozbiljan propust; ozbiljnim propustima smatraju se: (i) neopravdana i duga kašnjenja (duža od devet meseci) u planiranom

korišćenju sredstava, čime se ugrožava ostvarivanje cilja Programa, (ii) korišćenje sredstava za namene koje nisu predviđene ovim sporazumom i Finansijskim sporazumom, odnosno njihovim izmenama i dopunama, (iii) nedostavljanje odgovarajuće prateće dokumentacije uz finansijske izveštaje i izveštaje o nabavkama u dužem vremenskom roku, (iv) neadekvatno upravljanje sredstvima.

23.1.3 Ako prepreka za realizaciju ili stanje više sile potraje.

23.2 U slučaju ozbiljnog propusta, MIP-GDRS će u pisanom obliku obavestiti Zajmoprimca o tome i zahtevati preduzimanje svih potrebnih radnji u roku od najviše devedeset dana od dana prijema obaveštenja. Po isteku tog roka, MIP-GDRS zadržava pravo da odmah raskine ovaj sporazum.

23.3 U dva preostala gorenavedena slučaja, MIP-GDRS može da odluči da jednostrano raskine ovaj sporazum, o čemu dostavlja pisano obaveštenje Zajmoprimcu najmanje tri meseca unapred. Po prijemu tog obaveštenja, Zajmoprimac u svakom slučaju prestaje sa realizacijom svih aktivnosti u okviru Programa, ukoliko se Ugovorne strane ne dogovore drugačije.

23.4 U slučaju raskida ovog sporazuma, Zajmoprimac vraća MIP-GDRS sva isplaćena sredstva koja još uvek nisu potrošena u skladu sa ovim sporazumom.

ČLAN 24.

Stupanje na snagu i period trajanja

24.1 Svaka ugovorna strana obaveštava drugu u pisanom obliku o obavljanju odgovarajućih procedura potrebnih za stupanje ovog sporazuma na snagu. Ovaj sporazum počinje da se primenjuje na dan prijema poslednjeg obaveštenja o tome.

24.2 Ovaj sporazum će imati period trajanja od 13 godina od dana njegovog stupanja na snagu. Dogovorom između dveju Ugovornih strana period trajanja Sporazuma može da bude produžen do povraćaja svih sredstava na račun MIP-GDRS u skladu sa članom 21.

24.3 MIP-GDRS će obezbediti raspoloživost sredstava Zajma i Bespovratne pomoći u roku od 30 dana od dana stupanja ovog sporazuma na snagu.

ČLAN 25.

Korespondencija

25.1 Sva obaveštenja, zahtevi ili druga komunikacija koja se dostavlja ili vrši u skladu sa ovim sporazumom sa MIP-GDRS ili bilo kojim drugim entitetom koji je uključen u realizaciju ovog sporazuma vršiće se u pisanom obliku.

25.2 Ukoliko ovim sporazumom nije predviđeno drugačije, takvo obaveštenje, zahtev ili komunikacija smatraju se dostavljenim, odnosno izvršenim, po uručanju ili izvršenju u skladu sa međunarodnom praksom.

ČLAN 26.

Jezik

Svi dokumenti koji se dostavljaju i sva korespondencija koja se šalje ili vrši u skladu sa ovim sporazumom biće na engleskom jeziku, a ako je korišćen drugi jezik, biće dostavljen prevod na engleski overen od strane Zajmoprimca, pri čemu se prevod na engleski jezik smatra merodavnom verzijom u odnosima između Zajmoprimca i Zajmodavca.

-----oo-----OOOOO-----oo-----

U potvrdu svega navedenog, potpisnici, sa dovoljnim ovlašćenjima da preuzmu obaveze u ime organa i subjekata koje predstavljaju, potpisuju ovaj sporazum u dobroj veri.

Sačinjeno u Beogradu dana ..... u dva originalna primerka na engleskom jeziku, od kojih se oba smatraju podjednako autentičnima.

Za i u ime
Republike Srbije
ministar finansija

dr Diana Dragutinović, s.r.

Za i u ime
Republike Italije
ambasador

Armando Varikio, s.r.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.